

Музеят в Балчик представя в нов интериор реставрираните артефакти от Кибела

Повечето от артефактите, намерени в храма на богиня Кибела в Балчик, ще бъдат реставрирани и консервирани до края на тази година, съобщи директорът на Историческия музей Радостина Енчева. 44 хиляди долара се усвояват от Американския научен център в София, чрез който е осигурен специален гранд за реставрация и експозиция на каменни архитектурни детайли и артефакти от храма на понтийската майка на боговете в гръцката колония Дионисополис. Договорът, сключен през октомври, ще се изпълнява в продължение на година. Сред находките, които посетителите ще могат да видят в нов интериор, са фронтонът с бог Хелиос, фризове с букрании (декоративни елементи с формата на череп или глава на бик), пейки, както и различни надписи от III век преди Христа до III-IV век след Христа - периодът, през който се предполага, че хра-

мът е бил обитаван. Преди време с общински средства бяха реставрирани около 200 монети, открити на мястото на изкопа. Всички движими паметници са в музея. До лятото на 2013 г. те ще бъдат подobaщо експонирани. За помещението ще бъдат монтирани нови климатици, осветление и витрини. Чрез одобрения проект предстои да излезе книга за храма на Кибела на български и английски език. След реконструкцията на старата мелница край морето, се предвижда част от експонатите да бъдат показани и там. През април 2007 г. храмът на Кибела бе намерен в приморската част на града при изкоп за частен строеж до стария пазар. Държавата не намери начин да отчужди терена. Така след повече от пет години е налице проект за частен музей, в който да се ситиуира архитектурната част на древния храм. А през това време съхранената

под земята столетия наред бяла зидария се компрометира от атмосферните условия. С известно закъснение от Министерство на културата бяха осигурени средства за дървен навес, който да пази ценната находка. Там стоят големият жертвеник и купела, зидовете на храма. Изследователите казват, че това е единственият открит храм на Кибела в източната част на Балканския полуостров и най-добре запазеният елинистически храм в България. Намерените надписи и мраморна пластика са изключително важни археологически паметници, отразяващи религиозния и обществен живот в древния Дионисополис. Както брой и разнообразие, това е най-голямата група движими паметници, свързани с култа към Кибела, откривани до сега в неин храм. След земетресението в средата на VI в. храмът е бил затрупан вероятно от големи приливни вълни.

Валентина Георгиева е предложена от Община Балчик за годишната държавна награда "Св. Паисий Хилендарски"

Валентина Георгиева, диригент на смесен хор "Черноморски звуци" при НЧ "Паисий Хилендарски 1870" в Балчик, е предложена от Общината за годишната държавна награда "Св. Паисий Хилендарски". В отговор на стартиралата процедура от Министерството на културата за приемане на предложения за награждаване с отличието за 2012 г., Областна администрация Добрич е

уведомила осемте общини и в указания срок са постъпили номинации от три от тях. Освен Балчик, свои предложения са направили общините Тервел и Шабла. Номинацията на Тервел е за народната певица Калинка Вълчева. От Шабла предлагат двама - изявиения общественик

и учител по рисуване Александър Александров и диригента на гражданския духов оркестър Панко Янакиев. С писмо на Областния управител номинациите са изпратени в Министерството на културата. Годишната държавна награда "Св. Паисий Хилендарски" е учре-

дена през 2000 г. по силата на Закона за закрила и развитие на културата за принос към националната идентичност и духовните ценности, за стимулиране на български творци и изпълнители на произведения, свързани с българската история и традиции. balchik.com

ПЪЗЕЛЪТ КИБЕЛА ПОСТЕПЕННО СЕ СГЛОБЯВА

"Посетителят ще придобие представа как е изглеждал храмът, убеден съм, ще остане много доволен", каза реставраторът Георги Мавров, докато почитваше един от надписите. Това вече е третият етап на реставрация и консервация. Експозицията започва да има завършен вид, добави той. Няколко реставратори са в Балчик от месец октомври. Мавров, който работи по Кибела от самото й откриване през 2007 г., се присъедини към тях преди седмица. Остава ни около месец и половина работа, сподели той. Реставраторите внимателно почитват, мият и сушат каменни и мраморни парчета с различна големина и форма. След това с много търпение и фантазия ги наслагват едно до друго, докато открият липсващото. Също като

подредането на огромна пзел без снимка, съставен от неизвестен брой части. Упоритостта им се възнаграждава и "пзелът на Кибела" постепенно започва да се сглобява. Тази година са открити части от ръката на Кибела, някои елементи от седящата статуя. "Бяха в хранилището, но не се знаеше, че са от там. Те не излизат, докато човек не търси конкретно нещо. На една от статуите също намерихме част от главата, но за съжаление е само задната част. Ще има фризура, няма да има лице", увлекателно разказа Мавров. Излязъл е и един надпис на зъгълче, където не би трябвало да има надпис - много малък фрагмент. Друг от реставраторите - Петър Александров, показва на място как ще изглежда голямата ста-

туя на Кибела. Ръка, парче от трона, парче от крака, част от облегалката на седналата статуя вече са намерили местата си. Главата, за съжаление, още я няма. Но от другите статуи ще се придобие представа как е изглеждала. Предвишения път е реставрирана част от дясната ръка, която вече се събира цялата - тя държи чинийката. Все още липсва част от бицепса на лявата, но елементът от лакътя до пръстите е открит. И преди 23 века статуите са изработвани с монтажни връзки. Понеже не е стигал блокът, ръката е направена отделно и е монтирана с щифтове, каза специалистът. Според метала, с който са разполагали древните скулптори, щифтовете били медни или железни. Една от правите статуи, стояли в храма, вече има тил и дясно ушен-

це. То е перфорирано и най-вероятно е било с метална облица. Част от дясно краче също приляга към фигурата. Тази година са намерени и ръчичките на тази статуя. Едната от тях държи дискче. Тя е правена отделно и като вложка е влизала в статуята. "Най-вероятно, когато е паднала или е съборена по някаква причина, това парче се е набило навътре, а ръката се е счупила. Намерих ме го не в храма долу, а от това, което вече е било изкопано и беше в хранилището. Частта от главичката също беше в хранилището. Но за съжаление е останало само това. Другото парче го няма. При последващи разкопки или едно претърсване на общия материал може да излезе още нещо", убеден е реставраторът Петър Александров.

Изложба от портрети на жени представя Художествената галерия

От средата на ноември една от залите на Художествената галерия представя единайсет картини на различни български художници. В изложбата са подбрани портрети, които са част от фонда на галерията, но не са включени в постоянната й експозиция. Техни автори са Вера Лукова, Радка Хаджиниколова, Румяна Ганче-

ва, Василка Геннадиева, Здравко Алексиев, Христо Танев, Любен Диманов, Никола Г. Даскалов, Христина Петрова, Елза Гоева и Маргарита Денева. Две от творбите са графики, изпълнени в техниките гравюра и литография, а останалите живопис. Общото между тях е, че са портрети на жени и са създадени през 60-те го-

дини на XX век. Изключение правят "Млада жена" на Н. Г. Даскалов (1983 г.) и "Валентина" на М. Денева (1975 г.). Особен интерес представлява "Възрожденска учителка" на Христо Танев. Картината е с размери 115/80 см и е собственост на галерията от 1972 г. Творбата е частично реставрирана през 1986 г. и оттогава не е

показвана в експозиция, както и останалите портрети. На нея е изобразена млада жена с книга на фона на висок прозорец, чиято форма и рамка напомнят възрожденското архитектурно изкуство. В Художествената галерия подобна изложба, само от портрети от фонда, не е правена.

balchik.com

